

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 69.

V Ljubljani, v petek 27. marca 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini slovenski konservativni dnevnik,

nastopi s 1. aprilom drugo četrtletje XIII. leta svojega obstanka. Ob tej priliki vabimo najljubše vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvizali z dopošiljatvijo naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista. Vsak dosedanji naročnik pa list najbolje razširja, ako sklence prej ne mirovati, da mu jednega naročnika pridobi.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravištvu „Slovenca“.

Govor posl. V. Pfeiferja

v državnem zboru o davkih na Kranjskem.

Visoka zbornica čutila je potrebo vsled večkratnih pritožeb davkoplačevalcev o nedostatnostih in neprilikah pri davčnem opravištvu cesarsko vlado pozivati na to, da vpelje preosnovo ondašnjemu uradovanju in njegovemu povišanemu poslu primerno; uradovanje samo pa da natanko prevdari. Od tistega časa minuli ste dve leti, finančna uprava pa menda še vedno ni dospela dalje nego do prediskavanj, če tudi bi, kolikor je meni znano, za tisto ne bilo potreba nikakih posebnih priprav, da bi se bilo uradovanje vsaj deloma polajšalo, da bi se bilo le nekaj odpravilo, kar kmetski stan že dolgo vznemirja in o čemur hočem tukaj govoriti.

Dokler je bila veljavna postava od 7. junija 1881, d. z. št. 49, rabile so se za letni predpis zemljišnega in razredninskega davka s prikladami za vsakega davkoplačevalca posebej, kakor tudi za potrditev vplačanega davka davčne knjižice in se je zemljarina in razrednina skupno pobirala na davkarske bukvice.

Ta jako umestni način mora se sedaj umakniti neki novotariji, vsled ktere se za predpis razrednine in za potrditev njenega vplačanja rabijo še poprejšnje knjižice, za zemljarino se pa vsako leto izdeljujejo plačilni nalogi ter se tako namesto skupnega pobiranja in vplačevanja vpeljuje razkroj, namesto da bi se delo pomanjševalo, se pomnožuje in dostikrat tudi zmede, kajti dostikrat se zgodi, da niti davkarski uradnik, niti davkoplačevalec natanjko ne vé, koliko da je še dolžan.

Novotarija ta se že čuti pri večji potrebščini tiskovin; erar, davkoplačevalci in občine vsled tega trpé, ne da bi zato kako dejansko resnično korist imele, kar Vam hočem pojasniti z izgledom iz moje domovine. (O drugih pokrajinah, kjer mi razmere niso tolikanj znane, tukaj ne govorim.)

Davkarski okraj Krški imel je za lansko leto napraviti 6863 plačilnih nalogov, kateri so se še le v teku poletja dokončati zamogli, kar poprej ni mogoče bilo, ker morajo davkarije v prvem četrtletju poleg tekočega dela, raznih sporočil, statističnih izkazov, davčnega oglaševanja itd. itd. tudi za dohodnino, pridobnino in hišno obrestnino pripravljati plačilne naloge; vsled tega plačilnega nalogu za zemljarino davkoplačevalec nikdar ne more pravočasno v roke dobiti in mu po besedah gospoda vladnega zastopnika samega družega ne ostaja, nego zemljarino plačati tako nekako, kolikor so tiste do sedaj plačevali — če tudi predpisa še nimajo v rokah.

Za davkoplačevalca, ki je bil navajen zemljarino in razrednino plačevati na bukvice, je ta novotarija pri pobiranju zemljarine na plačilni nalog, razrednine pa na bukvice, silno neprilika, dostikrat pa tudi jako draga, ker se mu plačilni nalog navadno ne more pravočasno izročiti, ter mora zaradi prepoznega plačila davkov plače-

vati obresti zaradi zakasnenja, in pa tudi se bukvice po opravljenih davkih kaj lahko shraniti dajo, plačilni nalog, ki ima podobo navadne pole papirja, se pa kaj lahko zgubi ali pa raztrga.

Je-li taka razdelitev davka bolj umestna za razvidnost in vknjižbo tako za davkoplačevalca, kakor tudi za davkarske uradnike ali pa če to celó delo pomanjšuje, ne bom preiskaval; kar sem pa o tem na Kranjskem zvedel, moram pa še enkrat povdarjati, da ta iznajdba silno veliko denarja stane državo, občine in posamičnega plačevalca o gorostasni pisariji, ki jo povzročuje, pa še ne govorim ne.

Ako pomislimo, da so v davčnem okraju Krškem v minolem letu 6863 plačilnih nalogov o zemljarini dovršili in da je povprečno vsak davčni okraj — 31 jih pa imamo — spisal vsaj po 4000 plačilnih nalogov, vidimo, da se je v enem letu 124.000, v treh pa več nego 370.000 zemljarinskih plačilnih nalogov spisalo, ki so erar najmanj svojih 400 gl. oziroma 1200 gl. stali. Ti stroški se bodo sedaj vsako leto ponavljali in bodo še vedno večji, kajti davkoplačevalec ne bo smel nič več čakati plačilnega nalogu, kterege v najugodnejših okoliščinah še le v drugih kvartih dobiti zamore, temveč bode moral v davkarijo, kjer bo že prve kvatre nekaj na račun plačati moral, kar se mu bode ondi potrdilo z začasno pobotnico. Zaradi tega potreboval bode erar po eni strani zopet novih tiskovin, po drugi se mu bode pa delo pomnožilo, kajti v prvih kvartih plačana svota vpisati se bode morala zopet v plačilni nalog in ondi potrditi.

Pri tem trpé še občine same, ktere morajo plačilne naloge izročevati davkoplačevalcem osobno, če tudi so že tako z delom preobložene, kar jim zopet nov posel in novih stroškov donaja.

Prosim pomislite, gospôda moja, da iznašanje 6863 plačilnih nalogov po 4 jako razširjenih davkarskih občinah Krškega okraja na leto 40 do 60 gold. taiste stane. Pri 341 občinah na Kranjskem znaša ta svota, ako na vsako le 5 do 6 gold. računimo, blizo 2000 gl., ktere bi pač drugod bolje porabiti zamogli. Pri tem je pa popolnoma enako, ali naj se za vsak plačilni nalog prinaševalcu plača

LISTEK.

Spomini.

Sv. Primož nad Kamnikom.

(Spisal A. Mejáč.)

(Dalje in konec.)

Cerkev sv. Primoža je kakih 845 metrov nad morjem. Hrib, na kojem stoji, je precej strm, le zgoraj je toliko ravnine, kolikor jo potrebuje cerkev in nje obkrožje. Valvazor omenja Šent-Primoško cerkev kot podružnico Kamniške župnije in pristavlja v svoji VIII. knjigi, stran 811. sledeče:

„Eno miljo pota od mesta Kamnika na nekem visokem hribu pod snežniki je cerkev ss. Primoža in Felicijana, ktera ima štiri altarje: 1. ss. Primoža in Felicijana, 2. sv. Radegunde, 3. sv. Lovrenca in 4. zopet ss. Primoža in Felicijana, kjer se nahaja velika rakev, v kateri so bila pred časom hranjena trupla ss. Primoža in Felicijana, ki pa so bila k oo. frančiškonom v Kamnik prenešena. Vendar je tu še sedaj neka mala skrinjica, v kateri se še sedaj

nekaj sv. ostankov zgoraj imenovanih svetnikov nahaja. Cerkveni shod je tu v nedeljo pred sv. Janezom Krstnikom, drugi shod pride na drugo nedeljo po Veliki noči in na praznik ss. Primoža in Felicijana.“

Tega dne pride semkaj osemnajst fará s procesijo (na božjo pot namreč) in se tudi druge čase mnogo ljudstva na tem kraju zbira.

O že omenjenem divjem lovcu pa Valvazor tole pripoveduje: „Blizo te cerkve na neki višini videti je moža sedečega na konji iz kamenja in poleg njega pse in zajce. Pripoveduje se, da je pred časom tu neki gospod lovil zajce in je sv. Primoža posmehljivo klical, naj mu pride pomagat zajce lovit. Jaz pravim, da je tak kamen po naravi vstvarjen, da ima tako podobo, kajti ako ga ogledujemo od blizu, zapazimo, da ni popolnoma upodobljen in zvršen ter da le od daleč neko dozdevno enakost kaže.“

Ta bajka, ktere pa že Valvazor noče verovati, je še dandanes močno med ljudstvom vkoreninjena, vendar mislim, da je med njenimi poznatelji vedno več neverjetnih Tomažev.

Jaz bi si bil sicer tega dozdevnega lovca rad ogledal, a bilo bi treba iti vsaj še četrt ure v višino, mislil sem si toraj: da nikoli tako lahko ne prihranim stopinj za stare dni kot sedaj, toraj sem odstopil od sklepa.

Pa povrnimo se k prejšnjemu. Spodnja velika cerkev zidana je v gotskem slogu. Nje notranja oprava je vravnana po starem okusu. Cerkev ima še sedaj, kakor o Valvasorjevem času, štiri altarje, dasi bi jih gledé njene ogromnosti morala imeti več. Razdeljena je v dve ladiji in nje obok podpira kakor pri gotskih cerkvah v navadi troje stebrov postavljenih po sredi cerkve. Cerkvna stena okrašena je s čudno slikarjo na presno, ki jo je navdihnili Bog vé kedaj že umrlega umetnika — fantazija. Jaz bi menil, da je moral ta v resnici grozni slikar biti samouk z izvrstnim genijem. Tako n. pr. zavzema prihod ss. treh Kraljev pred Betlehemijski hlev celo steno na levici. Umetnik je predočil stvar v živih barvah in skoraj naravni velikosti in nekako tako strašno, da človek opazujoč to sliko meni, da se nahaja v resnici tam kje med širokohlavnimi Turki. Omeniti mi je, da se med spremstvom ss. treh

po 2 kr., kakor je po nekod navada, ali naj se raznašalec odškoduje iz občinske blagajne, ali pa če davkoplačevalec sam pride po plačilni nalog k županu. Plačati mora vedno le davkoplačevalec.

Rekli bote, da ima plačilni nalog opombico, da se davkoplačevalec proti predpisanemu davku v smislu postave od 19. marca 1876, d. z., št. 28, lahko pritoži. Kaj mu to na Kranjskem pomaga, kjer se je po novem katastru davek že tako znižal, razvideli bodete iz sledečega. V preteklih treh letih izdelali so več nego 370.000 plačilnih nalogov in iz gotovega vira vem, da se niti jeden ni pritožil. Zarad česar naj se pa pritoži? Ali morda zarad nedotakljivega čistega doneska ali pa morda proti pristojbini po postavi določeni? Splošna državljanska postava edino le pri navadnih pomotah, pri gmotnih računskih zmotah dovoljuje po § 1431 povračilo tistega, kar se je po pomoti preveč plačalo.

Na Kranjskem je toraj ves denar, kar se ga je za napravo zemljarskih plačilnih nalogov izmetalo, popolnoma zavržen, čas pa zapravljen. Jako bi obžalovali, če bi finančna uprava na vsak način zahtevala odpravo starih bukvic, katerih smo se že navadili in se zanašamo na nje, ter jih nadomestila z jako dragimi plačilnimi nalogi.

Druga opomba na plačilnem nalogu je ta, da se mora zemljarina s priklado vred vsak mesec plačevati. Koliko pritožeb čulo se je že zarad tega, in ne po krivici, tako tukaj v visoki zbornici, kakor tudi doma v kranjskem deželnem zboru. Ravno ta silno trda določba je vzrok, da je toliko zaostalih davkov in pa eksekutivnih stroškov.

Če je res, da se mora davek od prihodnine plačevati, je neogibno potrebno, da se obrok za plačevanje zemljarine odloči času pridelka primeren. Naj se toraj davek nikari ne zahteva od kmeta ob času, ko ima vse svoje pridelke še zunaj, ko si še niti krajcarja vtržil ni. Kmet voljno plačuje davke, toda ne silite ga k temu tedaj, kedar nima denarja, da se mu ne bode breme že samo po sebi težavno po neprilicnih iztirjatvah še potežilo.

Ako se bode visoka vlada na moje opazke le nekoliko ozirala, bode svoj namen dosegla. (Dobro! na desni.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. marca.

Notranje dežele.

Stričnik našega cesarja, *nadvojvoda Franc Ferdinand*, sin nadvojvode Karola Ludovika, potuje po sveti deželi in je bil 1. t. m. v Jeruzalemu. Da se je o tem še le sedaj zvedelo in ne že poprej, vzrok je tajno njegovo potovanje, ali kakor se tistemu s tehničnim imenom reče: potovanje „incognito“. Vsled tega je tudi povsod vse mirno, kamor pride, ker nihče v njem ne vidi visoke osebe iz slavne cesarske rodovine. V Jeruzalem dosepeši oglašil se je v hiši avstrijskega hospica, kjer je tudi ostal. Drugo jutro šel je k sveti maši, katero je rektor tistega zavoda bral. Po maši obiskal je božji grob in pa grob kraljev. Popoldne obiskal je patrijarha in vikarja na onih svetih krajih, ki sta ga potem spremljala pri ogledovanju Davidove palače, Sijonske gore, hiše poslednje večerje, hiše Anove

in Kajfežove, cerkve sv. Jakoba in pa ječe sv. Petra. Tretji dan po svojem prihodu obiskal je že na vse zgodaj božji grob, kjer je bil pri službi božji. Popoldne obiskal je potem še Oljsko goro, grob Matere božje, jamo zdihovalja in vrt Gecemani. Popoldne se je pa odpeljal proti Betlehemu, da si tudi ondi ogleda znamenite svete kraje, kjer se je pričela zgodovina cerkve božje. Velikonoč obhajal bode nadvojvoda Franc Ferdinand v Jeruzalemu. Jako znamenita poteza v značaju članov naše vladarske rodovine, da jim katoliška vera ni le na jeziku, temveč resnično v sreč. Ne le, da se vzorno lepo vdeležujejo službe božje, obiskujejo tudi še jako radi svete kraje, kjer ne pasejo le svoje radovednosti, ampak opravljajo tu izgledno pobožnosti prepričanega kristjana.

Celemu svetu, vsaj slovanskemu, je znano, da se Čehoslovonom nikjer huje ne godi, kakor ravno v domači deželi na *severnih Čedah*. Ondi je večina nemška in še kako nemška, kakor strup, taka je. Gorjé Čehu, ki bi se drznil ondi svojih pravic iskati, tako bi ga izdelali, da bi še za beračenje ne bil! Ker jih pa vendar le mnogo ondi živi, izmed kterih so nekteri naseljeni stalno in imajo lastna posestva, drugi zopet „s trebuhom za kruhom“ dela iščejo, oživeli so med seboj društvo „Národní jednota severo-česká“, ki ima nalogo krivice odbijati, ktere nemški narod po severnih Čedah Čehom prizadeva. Da tako društvo Nemcem ne more prav nič všeč biti, je popolnoma umljivo, zato pa tudi zabavljajo čez-nj, kakor vrabei v prosu. „To česko društvo“, pravijo nemški listi, „nima druge naloge, kakor počehovanji ondašnjih nemških pokrajin pot pripravljati. Naj Čehi po nemških tleh bivajoči pač nikari ne pozabijo, da živé na nemških tleh, da vživajo nemško gostoljubnost in da jedó nemški kruh! Ako bi se drznili še dalje proti nam postopati, potem ne bomo nič več svarili, potem bomo delati jeli!“ Temu nasproti odgovarja „Politik“: „Ne dajmo se slepariti! Krepko branimo naše narodne pravice povsod po domači zemlji, ter ne trpimo, da bi se sinovi našega naroda kjer koli si bodi v tej deželi za tujce smatrali! Česka je naša domovina, v Čedah je Čeh povsod doma in ako nemška prevzetnost našim rojakom po onih krajih, kjer so Nemci v večini, z nezasišano predrznostjo v spomin kliče; ne pozabite, da nemški kruh jeste, takim mi prav mirno odgovarjamo: Ne pozabite, da se vi od českih žuljev redite! Mi ne iščemo prepira in mir hočemo imeti. Veniam damus petimusque vicissim (odpuščanje damo, pa tudi odpuščanje zahtevamo) — ne umaknemo se pa niti za las ne od pravic naših očetov! Gorastastna je laž, ki nam očita počehovanje Nemcev. Društvo, ki smo ga osnovali, osnovali smo si ga na obrambo naših pravic. Mi ne hodimo na plen — kar tudi v slovanski krvi ni ne — pač pa si hočemo ohraniti, kar je našega in — Avstrije. To je pravi smoter narodne jednote severo-česke, in da ga dosežemo, pomagaj nam bode Bog!“

Vprašanje o *vrejenji denarstva* v avstro-ogerski državi je dandanes med vsemi imenitnimi prašanji, ki zvedavi politični in trgovinski svet zanimajo, rekli bi, da skoraj najimenitnejše. Vse se zanima za-nje, bogatin in siromak, mladenec in starček in kaj bi se ne, saj je denar in zopet le denar tista os, okoli ktere se svet vrti. Pisali smo že nedavno, da je učeni in neučeni svet o tem edin, da imamo v Avstriji denar s preveliko veljavo in je razun Skandinavije in Rusije v Evropi skoraj ni države več, ki bi tako velik denar imela, kakor je pri nas. Naravna posledica tega je, da so vse reči pri nas dražje, kakor drugod. Tisto, kar se na Laškem dobi za liro, na Francoskem za frank, na Nemškem za marko, pri nas dostikrat goldinar velja in to edino le zarad tega vzroka, ker imamo v večem denarnem računu goldinar za jednoto. In to pravijo, da hudo pritiska posebno na reveže, ki

si morajo svoje vsakdanje potrebe vsak dan sproti kupovati in bi le-ti posebno potrebovali kako manjšo svoto pri večih zneskih, vsled ktere bi si dnevne potrebe lahko ceneje preskrbovali. Tako trdijo časniki. Ali je pa to res? Res je toliko, da imajo reveži silno malo drobiža in da si morajo za tistega vsakdanje potrebe sproti kupovati, res pa ni, da bi reči potem ceneje dobivali, ako bi se manjša veljava denarju dala. Ozmimo se le v domače življenje, kedar so nam staro konvencionalno veljavo, ki je imel goldinar le 60 krajcarjev, spremenili v novo in videli bomo takoj, da tisti, ki so bili vsled tega na dobičku, je bila pred vsem drugim država sama v prvi vrsti, ki je vojakom namesto po 5 starih 6 novih krajcarjev dala, zanjso so prišli pa kar po vrsti trgovci in obrtniki, od branjevca počenši pa do veletržeca in fabrikanta, ki so za vsako reč zahtevali po dva krajcarja, ki se je prej za krajcar dobila. Kako pa je bilo pred 10 leti, ko so nam vpeljali novo mero in vago? Prav tako, kakor pri vpeljavi novega denarja. Posebno za mokro mero zdel se jim je stari pošteni bokal prevelik in zamenili so ga z litrom, ki je komaj staremu poštenjaku poliču kos. Še se dobro spominjamo, kako si je ta in oni veselja roke mel, češ, sedaj pa že bo, sedaj, ker ga bomo liter dobili za tisto ceno, ki je do sedaj polič veljala. Joj, kako se je opekeli! Liter vina, piva, in večinoma vsake druge tekočine veljal je od leta 1875 na dalje ravno toliko, kakor popreje — bokal. Kje je imel toraj revež dobiček? Pred letom 1875 čitati je bilo po javnih tablicah: Vinotoč po 48, 40, 36, 32 in 28 kr. bokal. Danes se pa ravno ondi bere: Vinotoč po 28, 32, 36, 40 in 48 kr. liter. Kje je toraj razloček? Edino le v tem, da številke v drugem redu stojé, kakor so poprej stale, blago je ravno tisto, cena tudi, le mera je skoraj na polovico manjša. Pri tem naj pa revež k moči pride? Nikdar ne! In pri novem denarju bo ravno tako. Naj še dostavimo, da prej je dobil revež po starem krajcarji, kadar je milošnjo prosil, sedaj dobi po novem krajcarji itd. Mnogo primer bi se dalo še navoditi pa naj to zadostuje, da se razvidi resnica.

V *ogerskem državnem zboru* gré letos vse bolj mirno in dostojno, kakor se je to vlani ondi godilo in človek bi skoraj mislil, da sta Dunaj in Budapešt za uloge menjala, gledé državnozbornskega življenja. Tista dostojnost, s katero se je do sedaj že leta in leta odlikovala poslaniška zbornica tostran Litave, presilila se je vsaj navidezno k Madjarom v Budapešt, za zamenjo poslali so pa na Dunaj — neotesanost, vsled ktere je bilo lansko leto na Ogerskem tolikanj dvobojev napovedanih, če tudi se jih še polovica ni izvršilo. Ker se je med Madjare zopet dostojnost povrnila, gre jim tudi delo vrlo izpod rok in se bo prva polovica ogerskega državnega zbora zaključila v drugi polovici meseca maja, ter se bo potem še le meseca septembra zopet pričel. Letos se toraj drugo zasedanje ne bode takoj sestavilo, kakor hitro bo prva svoje delo dokončala, ker bode še mnogo dela in pisanja potreba, preden bodo novo gosposko zbornico v red spravili. Največ posla dal jim bo pa izkaz o tistih velikaših, ki vsaj 3000 gl. zemljarine plačujejo. Ako se potem načrt postave kakor je sedaj sestavljen sploh potrdi, pokazala se bode prerrojena zbornica velikašev v novi luči. Kakošen bode njen blesk, pokazalo bo njeno delovanje, kajti iz tistega se bode ali žaril ali pa le — medlel.

Vnanje države.

Kako *sv. Oče papež Leon XIII.* o nemških katolikih in žalostnih razmerah, ki se na Nemškem nahajajo, sodijo, kaže nam razgovor, ki so ga nedavno imeli v privatni avdijenci z nekim nemškim plemenitašem. Iz tistega pogovora razvidna je velika skrb sv. Očeta in ljubezen do zatiranih svojih otrok na Nemškem, razvidno je prizadevanje, da bi se jim žalostne razmere zboljšale,

Kraljev nahajajo ljudje vseh plemen. Tu so rujavi Indijani, Zamorci, Turki itd. Kakor ljudje, tako so tudi njih noše različne. Celó srbski „fes“ se ne pogreša. Kot tovarne živali jim služijo velbljodi in konji — ki pa imajo vratove jednake žirafam. Toda dovolj!

Prav tikoma kora je kamnitna tudi gotska kapelica ograjena z železno ograjo, kjer se nahaja altar in pod altarjem ovi sarkofag, kjer počivajo zemeljski ostanki sv. Primoža in Felicijana.

Malokteri cerkvenik pa se more ponašati s takim poslopjem kot Šentprimožki. Prav tikoma cerkve ima svoje stanovanje, a ne uborno, temuč kot veliki kmetijski dom.

„Šentprimožki mežnar“, kakor mu naše ljudstvo pravi, pa ima že od starih časov sem privilegij, da nabira vsako leto po novini po celem Kamniškem in nekaj tudi po Kranjskem okraji — ajdo. Ob določenem času hodi od hiše do hiše, kjer mu tudi povsodi radi dajo za „božji lon“.

Sicer pa imajo sploh ljudje veliko zaupanje na sv. Primoža kot priporočnika za poljske sadeže — posebno za ajdo! Marsikdo, ki gré k sv. Primožu na shod, nese s seboj polno culo ajde. In tam gori

jo zameni za jedno pest ali perišče — blagoslovljene, ktera se potem ob setvi primeša med ono za setev pripravljeno in se vkup seje. Navada ta je že stara in rod za rod se je drži. Verno ljudstvo zaupa v Boga in priprošnja njegovih svetnikov, in taka vera naj ostane ljudstvu!

Glavni shodi pri sv. Primoži so sedaj vsako leto tri nedelje v postu in sicer: tretjo postno, sredopostno in tiho nedeljo. Navadno, ako je vreme vgodno, se nahaja imenovane dni obilno ljudstva pri tej božji poti, kjer se zbirajo poljanci in gornjanci kot stari znanci in prijatelji. Se vé, da hiti na goro večinoma le mladina, kajti starim je pot pretežavna, a mladost se malo meni za težavno pot. Kjer je te tri postne nedelje navadno vselej polno življenja pri sv. Primoži, izumil je narod smešni pregovor, ki veli: „K sv. Primoži romajo prvo postno nedeljo otroci, drugo norci in tretjo pametni!“ Pregovor menda velja za vse tri nedelje z izjemo, kakor povsod. Zdi se mi, da ta pregovor se bolj ozira na vreme, kakor je rado o tem času.

Naši očaki bili so res vneti za božjo slavo in čast, da so stavili na take višine tolikošne stavbe. No o Št. Primožki cerkvi se pripoveduje, da jo je

stavil neki plemenitaž izmed Galenberžanov. Ali jo je postavil ta ali Celjski grofje, trpeti moral je vendar največ ubogi kmet — tlačán. Človek se mora čuditi, kako je bilo vendar mogoče spraviti potrebno tvarino za zidanje na tako višino. Tako visoko v sredi samih golih vrhov stoluje tako ponosna stavba! Ako se ozreš od male kapelice nad Št. Primožko cerkvijo doli v ravná mogoče ti je pregledati v jednem trenutku celi Kamniški okraj. V podnožji gorá čepi Kamnik, od tod se vije cesta čez Drnovo proti prijaznemu Mengišu. Takoj za Mengišem jamejo se vzdigovati iz te ravnine mali hribei, ki sestavljajo hribovje „Uranšica“ med Vodiciami, Mengišem, Črnučami in Šmartnem. Tam stoji holm Šmarna gora, peneča Sava ji spira vznožje. Onstran nje gledaš „Ljubljansko polje“, kraj njega zopet malo gričevje, ki se vleče ob njega zahodni strani. Vidi se tudi „Ljubljanski grad“ in v podnožji njegovem „bela Ljubljana“.

Pa tudi gorenjska stran notri do starega Kranja ti je pred očmi. Dalje se vidijo visoki gorenjski velikani, toda v daljavi se izgublja njih sled človeškemu vidu. Strašno je gledati iz te višine v „črno“ dolino ležečo takoj pod to višino in dalje v nasprotno

razvidna pa je tudi jako določno meja, do ktere se Rim v pogodbe podati smé in more, in ktere prekoračiti mu ni mogoče. „Prepričani bodite, kako nezmerno mi je žal, pravi Leon XIII., da ne morem katolikom na Nemškem, ktere iz celega srca ljubim, dati cerkvenega miru. Vsak čas sem bil pripravljen roko podati Vašemu slavnemu cesarju v pogodbo in z njim vred bi se bil veselil, če bi bila tisti smoter dosegla. Od moje strani se je vse zgodilo, kar je le mogoče bilo. Nemški vladi nasproti pokazal sem se vedno tako postrežljivega, kolikor sem se le zamogel in smél. Gotovim točkam se pa ne morem in ne smem odpovedati. Ali morda preveč zahtevam, če vzgojo duhovščine kot izključljivo pravo škofov zahtevam? V vseh drugih zadevah mogoče so pogodbe in dogovori, v tem pa nikdar ne! Zakaj država duhovščini polena pod noge meče pri podeljevanju služeb in pri izvrševanju službe božje? Saj duhovniki nimajo drugega pred očmi, kakor edino le dušni blagor svojih vernih in verujte mi, da jim še nikdar na misel ni prišlo, državni koristi škodo delati. Boju, ki ga Nemška bojuje proti Cerkvi božji, popolnoma vsake politične podlage manjka. Kljub temu pa ne smemo še obupati! Na Boga zaupajmo, on se bo konečno tudi katoličanov na Nemškem usmilil ter jim bo mir in prostost povrnil.“

Mestni občinski zbor v Parizu zahtevati bode smel prvo darilo, kedar se bodo kje za popolno brezverstvo in podkopavanje prave vere darila delila, le oglasi naj se zanje. Kako strastno da sovraži posebno katoliško vero, kaže njegov sklep iz najnovejšega časa, s katerim misli verskemu prepričanju zdatno škodovati s tem, da je dovolil milijon frankov za zidanje muzeja, v katerem se bodo ohranili ter ljudstvu na ogled izpostavili razni nabirki vraž in babjeverstva iz jako raznih veroizpovedanj, dalje posode za obrede in druge cerkvene priprave, in sploh vse, kar se je najti dalo zgodovinskega, simboličnega in drugega enacega. Tako velikansko zbirko zapustil je namreč Parizu nek bogat Lyonec, Guimet po imenu, z opazko, da se mora ondi sezidati muzej, v katerem se bode tista zbirka ljudem kazala, po kateri se bodo sami lahko prepričali o notranji vsebini vere. Občinski zastop pa v prvi sapi ni hotel ničesar o tem vedeti, kajti on obstoji iz samih brezbožnikov in prostomišljakov. „Mi nočemo zidati panteona veri in ne muzeja bogovom!“ Vsi so bili za to, da se za tak verski muzej ne sme dovoliti niti franka ne! Kar se dvigne modra glava mestnega očeta, rekoč: „Kako ste vendar kratkovidni! Ali ne veste, da nam bo za spodkopavanje katoliške vere najzdatnejše orožje, ako ljudstvo opozorujemo na razne zmote, na razne običaje, ki so si mnogokrat v živem nasprotju med sabo po raznih verah. Ako bo narod v tem muzeji vse videl, kar je v zvezi z vražami, verjemite mi, da se mu bo jela vera gnjusiti!“ Mož se je vsedel, zbor mu je pritrdil in je milijon frank. za pozidanje imenovanega muzeja dovolil iz — hudobije.

Vsaka dežela ima svoje običaje, katerim se mora tisti pokoriti, kdor vanjo pride. „Si Romae sis, romano vivito more!“ govorilo se je že po starem Rimu in ravno tisto velja dandanes tudi o **Sudanu** in **Angležih**. Ako se bojuješ v Sudanu, preskrbi se s kamelami, sicer nikamor ne boš prišel, mislili so si Angleži, preden so šli razbeljen Sudanski pesek mešat in prav so mislili. 7000 kamel spravili so skupaj, s katerim so se podali na daljno težavno pot. Toliko so jih toraj imeli, nimajo jih pa več. 2700 padlo jih je „za domovino“ — kamel namreč — na vojnem polji velikobritanske časti in slave! 4000 poginilo jih je vsled prenapetega životarenja, na oslabiljenji in ostalih 300 pa po kamelskih živinozdravnišnicah polega, ker so tudi več ali manj bolehn. Angležem drugega ne kaže, kakor skrbeti, od kod da se preskrbé z novimi „ladijami puščave“. Iz tega namena sestavili so naborno komisijo, kakor jo imamo pri nas za konje in mule. O potrebnosti

hribe, kjer se nahajajo celi plazovi drobnega kamnja, kjer kakor ondašnji gorjanci pravijo: „hudič kamnje veje“. Po takih plazovih deró hudourniki, valé pesek in kamnje in zasipajo dolino. In ljudstvo, ki pri vsaki nenavadni stvari hudobo pritakne, trdi: da sam peklenšček veje to drobno kamnje, ter da ravno on povzročuje tak ropot. Takih pravljic se nahaja še sedaj med ljudstvom v izobilji; kdor more, naj verjame.

Stari ljudje pravijo: svet se lika in lika, ako prikipi do vrhunca svoje véde, ko se ogladi na vse strani, ne bo mogoče na njem več živeti! Tako trdijo kmetski starikoveci, ki hvalijo stare čase, a gledajo pred saboj britkosti sedanosti in tugo prihodnosti. Ali jim bomo vse verjeli, ali bomo vse odobrovali, kar govoré in trdé?

S temi vrsticami sklepam svoj mali donesek k domovinoznanstvu naše dežele, ne bilo bi lepo od nas, ko bi tuje kraje bolje poznali kakor domačih. Ako sem kaj k temu pripomogel, dosegel sem svoj namen.

kamele za tiste kraje zdi se nam popolnoma nepotrebno govoriti, ker je to že sploh znana reč. Zadosti naj bo, če rečemo, da kar je ladija za mornarja, kar je orožje za vojaka, to in še več je kamela za vsakega, kdor ima po razbeljenih Sudanskih puščavah kaj dela, bodisi trgovec, vojak ali popotnik. A kako jih v kratkem času toliko dobiti? In tolikošnji stroški?

Izvirni dopisi.

Iz Maribora, 26. marca. Na praznik oznanjenja M. D., 25 t. m., se je poslovil glavni vrednik od „Slov. Gospodarja“ in njegovih naročnikov, prečast. gosp. Gregorec, kanočnik in župnik pri Novi Cerkvi. Naj le nekoliko omenimo od tega. „Deset let, pravi, je vredoval „Slov. Gosp.“ ter nikoli ni peresa nastavil niti vrstice napisal, da bi ne bil popolno prepričan od nje resnice.“ (Sme li to reči večina liberalnih vrednikov? Vredn.) Veliko požrtovalnosti je bilo treba, zraven pa polno neznosnih težav; zlasti zadnje tri leta, ki so si sledile tožbe brez konca in kraja. Toda vse tožbe in konfiskacije lista niso vničile, ampak veliko ga še podprle. Pred 10 leti se je list tiskal le v 1200 iztisih, a zdaj gré med Slovence čez 2000 iztisov „Slov. Gosp.“. Potem omeni nekoliko vspeha ter pravi: Vsled složnega, vstrajnega delovanja je nastalo po Štajarskem mnogo čitalnic, posojilnic in raznih društev za poduk; zmaga pri volitvah za srenjski odbor pa deželni in državni zbor je bila sem ter tje prav sijajna, na katero poprej ni bilo niti misliti ne. Konečno omenim še, da, pravi gospod kanočnik, da odpravil se je „nesrečni razpor med Mlado- in Staroslovinci“. Res, če tudi se sem ter tje še kaka zamrza oglasi in kaže, vendar dela se pri volitvah in drugod složniše, kakor marsikje. Saj je pa tudi potrebno! Kako se pri nas godi, kako nas Slovence povsod prezirajo, na zadnje še celó kmetijska družba, prav za prav centralni odbor, Vam je znano in ne potrebuje daljnega razjasnenja.

Vodstvo vredništva prevzel je začasno odbor tiskovnega društva, dokler se pozneje drugi vrhovni vrednik „Slov. Gospodarja“ dobí. Bog daj, da dobili bi vrednega naslednika, ki bi delal v duhu odstopivšega g. kanočnika, ter v desetih letih tudi toliko podprl list in pomnožil pravo krščansko omiko med Slovenci!

Domače novice.

(*Cesarjevič*) je zopet na hrvatski zemlji. Danes zjutraj okolo 8 ure dospel je s svojo soprogo nadvojvodinjo Štefanijo v Reko. Povsod po Dalmaciji pripravili so mu krajevnim razmeram ugoden sprejem, najsijajnejše obnesel se je pa nekdanj mogočni Zadar, glavno mesto Dalmatinsko. Če čudi je dež líl, kar ga je le doli moglo, se je vendar na tisoče ljudi zbralo na pristanišči, kjer je visokih gostov Jovanovičev voz čakal, da jih je v njegovo palačo prepeljal; ondi je bilo že kosilo pripravljeno. Povabljeni so bili vsi vrhovniki cerkveni, vojaški in državni. Namestnik Jovanovič napil je cesarjeviču in Štefaniji, ki sta si v naskoku pridobila srca viteškega dalmatinskega naroda. Cesarjevič odzdravil je z napitnico na zdravje Jovanoviča in njegove družine. Drugo jutro, t. j. 26. t. m., ogledavala sta si mesto, cerkve, starinarstvo. Narod ju je brez primere navdušen spremljal, kamor sta se obrnila. Ob 1/2 12. ure dopoldne odpeljala sta se med nezmernimi „živio“-klici in pokanjem topičev iz Zadra proti slovenski zemlji, ob divnem hrvaškem Primorju. Med potjo vstavila sta se še na otoku Krk, kjer sta prenočila. Zvečer so jimá otok razsvetlili.

(*Velikonočne počitnice*) v srednjih šolah prično se po dosedanji postavi veliko sredo, in velikonočno sredo zjutraj prične se spet šola, želó neprimérno, kajti popoldne je v njih zopet prosto. Pač bi učitelji in učenci rajši imeli šolo véliki teden, da bi se jim v zaménjo oprostila sredo po praznikih. Tako neprikladno se stavijo počitnice na pr. o pústu, ali o binkošti, da je na pr. letos na pepelnico morala biti šola itd. Tu se pač smé reči, da črka mori in duh le oživlja, in naj bi se duhoviti šolski možje in predstojniki dali bolj duhu voditi, in naj bi počitnice vravnali bolj po njem nego po črki. Res se dovoljuje sedaj učencem spet nekoliko prostega časa,

kedar prejemajo sv. zakramente, vendar naj bi o velikonočni dóbi privoščilo se jim nekoliko duhovnih vaj, ako ne v prejšnjem obsegu, vsaj pred spovedjo in pred sv. obhajilom s pristojnim ogovorom, kar bi bilo mladini in učiteljem gotovo na veliko duhovno korist in blagost.

(*O ranjenem Trčku*) govorilo se je včeraj in danes po mestu, da je že umrl. Na merodajnem mestu smo zvedeli, da do sedaj (3. popoldne) še živi.

(*Pastirski list*) Poreško-Puljskega škofa gosp. dr. Flappa, povdarja dolžnosti, stališče in oblast katoliških škofov, kaže na poklic in nalogo cerkve za vse njene vernike enako skrbeti brez razločka narodnosti in jezika.

(*Mil. knezoškof Lavantinski*) je izdal pastirski list o Ciril-Metodovi svečanosti. Na velikonočni ponedeljek, t. j. 6. aprila, je zapovedal, da služi pri vsaki farni cerkvi slovesna sv. maša z izpostavljenim presv. R. T. Pred zadnjim blagoslovom naj se poje „zahvalna pesen“. Sv. oče papež je dovolil vsem vernim, kateri tisti dan ali v osmini prejmejo svete zakramente, obiščejo katero koli farno cerkev in molijo navadne molitve, popolne odpustke, ki se zamorejo tudi dušam v vicah darovati.

(*Za slavnost sv. Metoda*) je Sarajevski nadškof dr. Josip Stadler odločil, da se na dan 6. aprila po vseh farnih cerkvah obhaja svečana služba božja de die cum oratione Ss. Cyrilli et Methodii sub una conclusionem, ter da se ima pridiga o njih, in na koncu maše odpoje Te Deum laudamus. To isto naj se stori tudi 5. julija t. l. z opazko, da je tedaj i vsa sv. maša de Ss. Cyrillo et Methodio. — Tudi je priobčil kratek a čvrst pastirski list o sv. Cirilu in Metodu po evangeliju za velikonočni ponedeljek in v začetku po besedah iz I. Mojz. 12, 1—5 Abrahamu, da storiti hočem te v velik narod, in blagosloviti itd. — Isti list „Srce Isusovo“ (IV., 3) naznanja, da je Njih Velikanstvo premilostno dovolilo korarjem Vrhbosanskim, da smejo nositi na zlati verigi podoben medaljon na eni strani s podobo cesarjevo, na eni pa s podobo presv. Srca Jezusovega.

(*Temeljni kamen*) položil se bode na Velikonočni ponedeljek v Varaždinu za zgradbo kolodvora Zagorske železnice v prisotnosti kardinala Mihajloviča in pa hrvatskega bana Hedervary-ja.

(*Na Velehrad*) pojde iz Prage prvi voz 11. aprila, t. j. v soboto pred belo nedeljo, in na posebno povabilo kardinala Olomuškega bode o tej priliki pontifikalno sveto mašo služil msg. Václav Štule, prošt Višehradski.

(*Madjari — Slovani*.) Kürschnerjev leksikon prerodil je na strani 941. Madjare v Slované. Ondi namreč se bere od besede do besede: „Magyaren slavisches Volk in Ungarn“. Madjare je ta temeljita učenost v narodoznantvu tako razjezila, da so vložili na ministra notranjih zadev prošnjo z obilnimi podpisi, naj omenjeno izdajo Kürschnerjevega leksikona po Ogerskem prepove — ker se jim preveč „kunštna“ zdi.

Razne reči.

— Previdnost nikoli ne škoduje. Kmetič pride ravno iz sodnije ter gre k svojemu odvetniku, da poravná svoj račun. Potem, ko je plačal, praša prav nedolžno: Dovolite mi g. odvetnik saj še prasanje! „No, oče le brez skrbi povejte, kaj vas teži?“ odvrne odvetnik. Vidite, gospod, nek človek me je grdo prevaril, mu li smem brez kazni reči: Ti lump, goljuf itd. Odvetnik mu zavrne: Ne tega ne smete, sicer bi vas tožil in bi znali biti kaznovani. No, če je tako, pravi kmetič, vam pa raje tega ne rečem.

— Nov stroj novošegne omike. Ferry, predsednik francoskega ministerstva, Lewal, minister vojne, in Rouvier, minister trgovine, so te dni skupno pregledovali nov top (kanon) iznajden po častniku Bongeu. Je pa ta top pravi velikan, dolg 11 metrov (ali nekaj čez pet in pol sežnev), tehta 37 tón (1740 stotov). Za strel se potrebuje 180 kilogr. smodnika. Top žene kroglice čez dve milje in pol, toraj pet ur na daljavo. Namenjen je top za varstvo morskih obal. Prej pa bode se razkazoval v razstavi Antverpski.

— V Bruselji se je v zbornici nek senator pritožil, da liberalni časnikarji obravnave motijo. Predsednik je prepovedal po policajih časnikarjem vhod. Vsled tega časnikarji niso hotli več poročati o obravnavah starašinstva. — Upamo, da se bodo do prihodnje seje premislili. Tudi na Dunaji bilo je letos nekaj enakega, a nagajivci so se kmalo premislili, ker jim je preveč belega papirja v listih ostajalo.

— Kdo je bil večji osel? Po vsem svetu znani baron Knigge je bil poln muh. Kamor je prišel, se ga je družina oveselila, ker so vedeli, da se mu jih nikoli ne zmanjka. Enkrat pride v imenitno tovaršijo, kjer se je mnogo govorilo, norčevalo in smejala. Nekdo izleče iz žepa časopis in bere, da so Turki v Carigradu, da bi svojega preroka Mohameda potolažili po stari navadi, pokopali nekoga žida in zraven njega osla. V tovarišiji je bil tudi nek prekupec F., žid. Brž se Knigge oglasi ter šaljivo pravi: Kako dobro, gosp. F., da niste bili tisti dan v Carigradu. Res je, odgovarja žid F., popolno mirno: dobro, da nisem bil v Carigradu; pa tudi za vas, gosp. baron, je bilo dobro, da tisti dan niste bili v Carigradu. Kako je to, popraša radovedno osupnen baron. I kako? Ne pozabite, da zraven žida je bil pokopan še nekdo drugi. Gromoviti smeh je stresal dvorano in baron Knigge jo je osramoten naglo iz družine popihal.

Telegrami.

Dunaj, 27. marca. Kamniška železnica je bila danes sklenjena. — Kardinal Schwarzenberg je jako slab.

Dunaj, 27. marca. Nadrobna debata o severni železnici. Odsekovi predlog, da naj se preko Zallingerjevega predloga preide na dnevni red, sprejel se je 160 proti 150 glasovi. Plener se je izjavil v imenu levičarjev, da se ne bodo dalje vdeleževali nadrobne debate, na kar so levičarji vstali in odšli iz zbornice. Na to se je debata nadaljevala, ter so se vse točke nove pogodbe sprejele s 153 proti 13 glasovi. Ko je bila pogodba s severno železnico sprejeta, prišli so levičarji zopet v dvorano, kjer so se obravnave po dnevnem redu pričele.

Dunaj, 27. marca. Železnični odsek sprejel je spremembe, kakor jih je nasvetoval Schwegel. Vladni zastopnik je rekel, da vlada nima vzroka protiviti se Schwegelovim nasvetom, ker neče pri premogu izključevati tuje konkurence in ker se Schwegelov predlog v obče približuje predlogu, kakor ga je stavila vlada. Levičarji so se pred začetkom nadrobne razprave izjavili, da so se s svojim posvetovanjem prenačili in so tako svoji vesti krivico napravili. Zarad tega se ne morejo nikakih daljših obravnav o Schwegelovem predlogu vdeleževati.

Trst, 27. marca. „Juri s pušo“ je bil danes zaplenjen.

Pariz, 27. marca. Francozi so bili 22. t. m. v Tonkinu tepeni. Topničarjem je zmanjkalo streliva. Ob 7. zvečer imeli so 200 mrtvih in ranjenih.

London, 27. marca. Kraljica je ukazala pod orožje poklicati rezerviste in milico (brambovce), ker je domovina v nevarnosti. Dottični manifest prebral se je v zbornici poslancev. Vsled tega polastil se je borzijancev neznanski strah.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. marca.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 90	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 15	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „	„
Papirna renta, davka prosta	98 „ 25	„
Akcijske avstr.-ogerske banke	866 „	„
Kreditne akcije	298 „ 20	„
London	124 „ 35	„
Srebro	— „	„
Ces. cekini	5 „ 81	„
Francoški napoleond.	9 „ 80	„
Nemške marke	60 „ 65	„

Od 26. marca.

Ogerska zlata renta 6%	— gl. —	kr.
„ „ 4%	98 „ 75	„
„ „ papirna renta 5%	93 „ 50	„
Akcijske anglo-avstr. banke	200 gl. 103 „ 75	„
„ „ Länderbanke	105 „ 60	„
„ „ avst.-oger. Lloyd v Trstu	569 „	„
„ „ državne železnice	305 „ 40	„
„ „ Tramway-društva velj. 170 gl.	216 „ 50	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 128 „ 75	„
4% „ „ 1860	500 „ 139 „ 25	„
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 171 „ 75	„
„ „ 1864	50 „ 171 „ 50	„
Kreditne srečke	100 „ 178 „	„
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ 50	„
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 25	„
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	113 „ 25	„
„ „ Ferdinandove sev.	105 „ 75	„
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „	„

Tuji.

25. marca.

Pri **Maliči:** Mischet, Just, Lovrek, trgovci, z Dunaja. — Wapottisch, zasebnik, z Dunaja. — Anton Sonerek, železn.

uradnik, s sestro, iz Pasove. — Michael Pardlowitz, trgovec, iz Belgrada. — Vojteh Elija, trgovec, iz Trsta. — J. Mirhlebach, trgovec, iz Grada.

Pri **Slonu:** Wunderlich, Vidie, trgovec, z Dunaja. — Karl Burghart, iz Vidma. — A. pl. Wittembersky, častnik e. kr. mornarice, iz Grada. — Jakob Blassnig, trg. pot., iz Domžal. — M. Kljun, duhovnik, iz Železnikov.

Pri **Tavčarji:** Rudolf pl. Willner, e. kr. častnik, z Dunaja. — Hutnik, e. kr. podpolkovnik, iz Grada. — Ed. Printz, inženir e. kr. mornarice, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru:** Karl Nagy, pisarn. načelnik južne železn., z Dunaja. — Frane Posselt, blagajn. preglednik južne železn., z Dunaja. — Ig. Klein, trg. pot., z Dunaja.

Pri **Avstrijskem caru:** Janez Resman, strojar, iz Radolice.

Pri **Virantu:** Anton Mekinda, krčmar, iz Il. Bistrice. — Karl Tomšič, posestnik, z Vrhnike.

Umrli so:

V bolnišnici:

23. marca. Barbara Frank, hišnega posestnika žena, 35 let, sušica. — Martin Seškar, delavec, 70 let, Marasmus. — Marija Pajsar, delavčeva hči, 6 let, Pneumonia sin.

Učenec,

star 13—16 let, zmožen slovenskega in nemškega jezika sprejme se takoj v prodajalnici **J. & G. Jelovšek-a na Vrhniki.** (1)

Vožnji red cesarjevič Rudolfove železnice.

Iz Ljubljane v Beljak.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2018 po noči	št. 2014 zjutraj	št. 2016 dopoldne	št. 2012 zvečer
Ljubljana j. k.	12:15	6:40	11:40	6:35
Ljubljana R. k.	12:19	6:44	11:45	6:39
Vižmarje	12:29	6:53	11:55	6:48
Medvode	12:41	7: 4	12: 7	6:59
Loka	12:56	7:17	12:21	7:12
Kranj	1:12	7:32	12:38	7:26
Podnart	1:30	7:50	12:56	7:43
Radovljica	1:48	8: 7	1:13	7:59
Lesce	1:55	8:15	1:24	8: 8
Javornik	2:16	8:34	1:46	8:25
Jesenice	2:27	8:45	1:57	8:33
Dovje	2:47	9: 4	2:18	8:49
Kranjska gora	3:16	9:33	2:48	9:11
Rateče-Weissenfels	3:31	9:48	3: 3	9:24
Trbiž	3:48	10: 5	3:20	9:38
Beljak j. k.	5:—	11:51	4:51	10:24
	zjutraj	dopoldne	popoldne	zvečer

Iz Beljaka v Ljubljano.

Osobni vlaki				
Postaje	št. 2017 po noči	št. 2011 zjutraj	št. 2015 dopoldne	št. 2013 popoldne
Beljak j. k.	10:50	6:39	10:26	5:10
Trbiž	12:40	7:30	11:42	6:25
Rateče-Weissenfels	1:50	7:46	11:59	6:46
Kranjska gora	1:25	7:59	12:13	7: 2
Dovje	1:56	8:22	12:38	7:29
Jesenice	2:23	8:41	12:58	7:52
Javornik	2:30	8:47	1: 5	7:59
Lesce	2:57	9: 6	1:26	8:21
Radovljica	3: 3	9:11	1:31	8:26
Podnart	3:29	9:29	1:49	8:47
Kranj	3:50	9:45	2: 5	9: 4
Loka	4:12	9:59	2:20	9:20
Medvode	4:29	10:12	2:33	9:34
Vižmarje	4:42	10:23	2:44	9:46
Ljubljana R. k.	4:53	10:31	2:52	9:55
Ljubljana j. k.	5:—	10:35	2:56	10:—
	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jadrni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	7:— zvečer	7:— zjutraj	9:20 zvečer	1:30 popold.	—
Mürzzuschlag	10:29	10:27	2: 5 po noči	5:30	—
Gradec	12:28 po noči	1:— popold.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	10:50 dopold.
Maribor	1:49	2:27	8:20	11:41 po noči	2:32 popold.
Pragersko	2:16	—	9:—	12:20	3:35
Celje	3:15	3:55	10:30 dopold.	1:50	6:— zjutraj
Laški Trg	—	4:11	10:46	2: 9	6:23
Zidani Most	3:51 zjutraj	4:45	11:40	2:50	7:11 zvečer
Litija	—	5:29	12:33	3:45	8:32
Ljubljana	5:12	6:14 zvečer	1:30 popold.	5:45 zjutraj	10:20
Postojna	6:30	7:56	3:37	7:54	1:58 po noči
Št. Peter	6:52	8:19	4: 8	8:26	2:48
Divača	7:19	8:51	4:46	9: 4	3:59
Nabrežina	8:16	9:39	5:54	10:14 dopold.	5:40 zjutraj
Trst	8:42	10: 5	6:30 zvečer	10:50	6:30

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jadrni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	8:30 zvečer	7:— zjutraj	10:— dopold.	6:30 zvečer	7:45 zvečer
Nabrežina	9:19	7:33	10:51	7:17	9:28
Divača	10: 3	8:31	11:57	8:31	11:32
Št. Peter	10:33	9: 9	12:54 popold.	9:25	1: 2 po noči
Postojna	10:51	9:31 dopold.	1:21	9:51	1:44
Ljubljana	12: 7 po noči	11: 2	3: 7	12:20 po noči	5:25 zjutraj
Litija	—	11:43	3:57	1:15	6:42
Zidani Most	1:24	12:50 popold.	4:59	2:22	8:15
Laški Trg	—	1:13	5:22	2:47	8:50
Celje	1:59 po noči	1:30	5:42	3: 8	9:19 dopold.
Pragersko	3: 2	—	7:13 zvečer	5:— zjutraj	11:39
Maribor	3:29	2:57	7:58	5:55	12:55 popold.
Gradec	4:55 zjutraj	4:29	10:25	8:20	4:40
Mürzzuschlag	6:57	7:— zvečer	1:47 po noči	11:46 dopold.	9:35 zv. Prih.
Dunaj	10:—	10:—	6:— zjutraj	4: 3 popold.	—

Druge železnične zveze na Slovenskem.

Št. Peter—Reka.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Št. Peter	7: 5	9:20	9:40
Reka	8:55	12:31	12:13
	zjutraj	popoldne	zvečer
Reka	5:45	4:30	8:15
Št. Peter	8:12	7:56	10:20

Zidani Most—Zagreb.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Zidani most	4: 5	4:40	12:55	5:15
Zagreb	6:33	9:12	4:—	7:42
	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Zagreb	8: 8	1:15	6:40	10:10
Zidani Most	10:59	4:20	11:20	1: 4

Divača—Pulj.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer
Divača	7:33	9:15	4:52	8:57
Pulj	11:—	1:15	9:46	12:10
	zjutraj	zjutraj	popold.	popold.
Pulj	5:—	7: 5	12:22	4:50
Divača	8:15	11:46	4:26	8:22

Nabrežina—Gorica.

	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Nabrežina	4:—	8: 9	10: 8	5:48	10:—
Gorica	6:40	9: 4	11:23	6:59	11:37
	zjutraj	zjutraj	popoldne	zvečer	zvečer
Gorica	5:—	9:24	4:45	8: 9	10:30
Nabrežina	6:41	10:41	6:52	9: 8	—

Pragersko—Kaniža.

	zjutraj	zjutraj	zvečer
Pragersko	3:35	9:35	8:10
Kaniža	6:17	1:15	11:35
	popoldne	zvečer	zjutraj
Kaniža	2:45	11:20	5:20
Pragersko	6:12	1:28	8: 7

Maribor—Celovec.

	popoldne	zjutraj	po noči
Maribor	3:—	9:15	2: 5
Celovec	7:35	1:52	5:29
	popoldne	zjutraj	zvečer
Celovec	1:55	8: 5	11:40
Maribor	5:58	12:19	3:—

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.